

శతకాలు

భక్తి, జ్ఞాన, నీతి

వేంకటేశ్వర శతకము

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కుక మహర్షి

గురు నాటర మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిఖ్య

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాదే

గురు గౌరంగ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు శ్రీలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమహార్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్పుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2990100028650

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or](#)
[Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

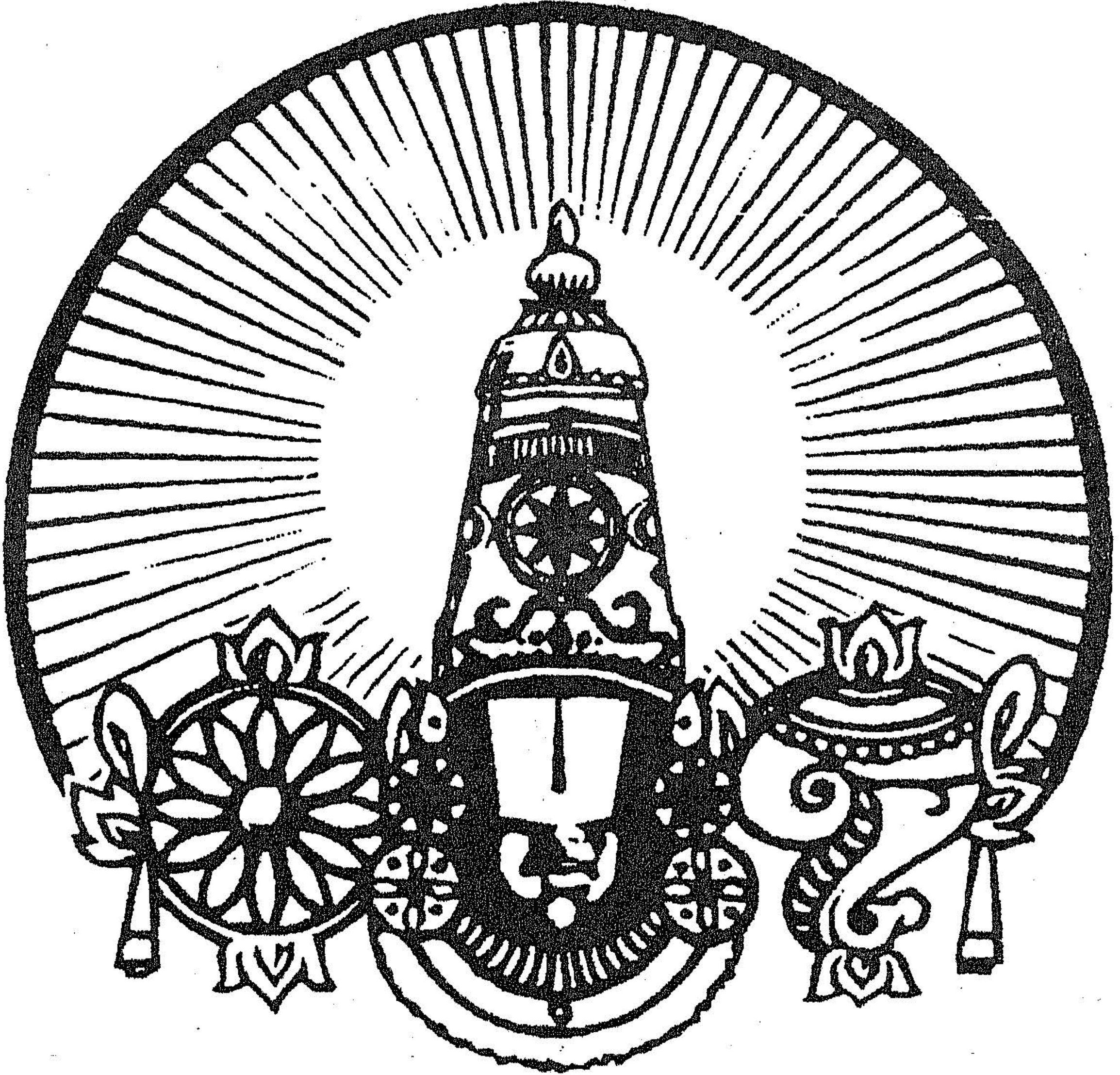
ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ వేంకటేశ్వర శతకము

"This Book is Published with the financial Assistance
of Tirumala Tirupathi Devasthanam under their
Scheme. Aid to Publish Religious Books".

రచయిత :

నూతలపాటి వేంకట రత్న శర్మ

M.A. (Telugu)

సంవత్సరం : 2000

కాపీలు : 1000

సర్వహక్కులు రచయితవి

వెల రూ॥ 6 / -

అంకితం

ఈ శతక కావ్యాన్ని శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి
వారికి భక్తితో అంకితం యిచ్చుచున్నాడను.

- రచయిత

(ఇది తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారి ఆర్థిక
సహాయముతో ప్రచురించబడినది అందుకు
దేవస్థానం వారికి సర్వదా కృతజ్ఞుడను.)

ముందు మాట

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి వారి పై చాలమంది శతకాలు వ్రాసియున్నారు. నిత్య నూతనంగా కనిపించే స్వామి వారి అందాలు, లీలలు ఎల్లరకు అనుభవైక వేద్యమేకాని ఇంతని చెప్పటకు మనమెంత వారము. అయినను నా శక్తి కొలది ఈ శతకమును రచించితిని. ఇందులో వరుసగా క్షేత్రవర్ణన, స్వామివారి భక్తుల గాధలు, స్వామి వారి లీలలు, దశావతార విశేషములు, సామాజిక సమస్యల నివేదన. ఆత్మ నివేదన మున్నగు అంశములను స్పృశించితిని.

స్వామి వారి పాదార్చనకై నాచే రచించబడిన ఈ శతక కుసుమాన్ని సహృదయులాదరింతురుగాక యని విశ్వసించుచున్నాను. నా ఈ తొలి కృత్యముందు దోషములున్న యెడల మన్నింతురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

నాకీ జన్మను ప్రసాదించిన తల్లిదండ్రులు సుబ్బారావు నాగేశ్వరమ్మ గార్లకు వేద, సంస్కృత పాండిత్యములు గరపిన మద్గురు వర్యులు పామర్తి నాగభూషణ శర్మ గారికి ఎంతో రుణవడి ఉన్నాను. ప్రోత్సాహించిన మిత్రులందరికి, మరియు అందంగా ముద్రించి ఇచ్చిన సందీప్ ప్రింటర్స్ విజయవాడ వారికి అడగగానే అందమైన బొమ్మ గీసి ఇచ్చిన సోదరుడు ఓంకార్ గారికి ముఖ్యంగా ఈ శతకము ముద్రణకు ఆర్థిక సహాయము చేసిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యాజమాన్యానికి సర్వదా కృతజ్ఞుడను.

ఇట్లు

బుధజన విధేయుడు

రచయిత

మహా మహాపాథ్యాయ రాష్ట్రపతి సన్మాన విభూషిత

ప్రశస్తి డా॥ పేదపాటి నాగేశ్వరరావు ఎం.ఎ.పి.హెచ్.డి.

‘కలా వేంకటనాయకః’ యనునది జగద్విదితమైన ఆర్యోక్తి అండ్ల ప్రదేశమున వేంకటేశ్వరుడు ప్రతి మనుష్యునకును ఇలవేలు పై నిత్యార్థనలు గొనుచున్నాడు. కలియుగ వైకుంఠమని ప్రఖ్యాతినంది, వేంకటేశ్వరుని విశ్వవివాసమైన తిరుపతి ప్రపంచమున కంతటికిని పేరెక్కిన శీర్షశ్లేశము. అదేవుని పై పాటలు, పద్యములు, సత్త్రములు, కావ్యములు, ప్రబంధములు, కోకొల్లలుగా వెలువడినవి. ఇంకను వెలువడుటకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల వారు ఏకాద్యశ రచయితలకు ఇతోధికమైన అర్థిక సహకార మొనర్చి వివిధ గ్రంథములను వెలయజేయచున్నారు. అట్టి మహాస్రవంతిలో ప్రస్తుతము మన ముందున్న గ్రంథ మొకటియని వేరుగా చెప్పవసరము లేదనుకొందును.

అంధుల ఆరాధ్యదైవమైన వేంకటేశ్వరుని పై తాళపాక కవులు తొలిసారిగా శతకములు, కీర్తనలు, మొదలైన గ్రంథములను వెలయించి వేంకటపతి కీర్తిని వలుదిక్కులకు చాచినారు. నిన్నమొన్నటి వరకు తెలుగు నాట తెలుగు చదువు శతకములతోనే ప్రారంభమై అలరారెడిది. కవియైన వారు తప్పక శతకరచన చేసి తీరెడి అలవాటుండినది. కనీసము పది పన్నెండు శతకములు కంఠస్థము చేయనిదే వీధి బడి చదువు ముగిసెడిది కాదు. ఇప్పుడు ఈ శతకముల వంత భక్తిత్థులతో చదువు వారు తగ్గినట్లే చెప్పవలెను. ఐనను తెలుగు నాట శతకముల రచన ప్రచురణలు నిరాఘాటముగానే జరుగుచున్నవి కదా!

ప్రస్తుత శతకము శ్రీ వేంకటేశ్వరుని స్తుతి ప్రధానమైనది. దీని రచయిత శ్రీ నూతల పాటి వేంకట రత్న శర్మగారు. వీరు బహుకాలము సాహిత్యము పద్యయనము చేసి మొదటి సారిగా నీశతకమును పట్టుచు బ్రక్రేతో వెలయించి తమ కవితా సాధనా ప్రారంభ ప్రతి పత్తి జాపుచున్నారు వీరి కవితాధారకు సాహిత్య దృష్టికి వీరి పద్యములే అద్దము పట్టుచున్నవి.

అస్తికుడిగా,

ఏపని చేయగానయిన ఏర్పడ దైవ కటాక్షమేవలెన్
చేపకునీట నీదుటకు చేవను ఎవ్వరొ సంగిరోకపన్
ఏపుగ పక్షికిన్నెగుర నెవ్వరు నేర్పరి ధారుణిన్ సదా
ఆ పతి నీవుగా దలచి ఆశ్రయ మడ్గితి వేంకటేశ్వరా !

అంటాడు కవి.

ఇది యే వీరి ప్రథమ ప్రయత్నము కావున వంశ్కరిణిగారు ప్రయోగములును ఉన్నవనియు ఉత్తరోత్తరము మహాకావ్యములతో ఆరాధ్య సాహిత్య విపాసువులకు ఆనందము కూర్చ గలవనియు ఆశించవచ్చును. శ్రీయఃపతి ఆశీర్వాదములతో ఈ కవి గొప్ప గ్రంథములను వెలయింప గోరెదను.

ఆశీస్సులతో.....

హైదరాబాదు

5-6-2000

ఇట్లు

పెదపాటి నాగేశ్వరరావు.

రత్న పతకం

“కవిరత్న” శ్రీ నూతల పాటి వేంకటరత్న శర్మగారు
విరచించిన “శ్రీ వేంకటేశ్వర శతకం” ఆమూలార్థంగా పరిచాను.
ఇందులో ప్రతి పద్యం సానలదరిన జాతిరత్నం.

శర్మగారి కవిత్వంలో ధార, భావం, భాష త్రివేణిలా
సంగమించాయి. చిక్కని కవిత్వం, చక్కని నుడికారపు సాంపు
శర్మగారి సాత్తు. కవి తాతత్వమర్హాన్ని భక్తి ధర్మాన్ని పుష్కలంగా కల్గిన
కవి శ్రీ వేంకటరత్న శర్మ గారు.

ఈ రోజుల్లో పద్యాలు రాసే కవులు అరుదుగా
కనిపిస్తున్నారు. అటువంటి వారిలో ప్రకృత శతక కర్త అగ్ర గాములు
‘కనిష్ఠి కాభిష్ఠిత కాళిదాసాభిభూవ’ అన్నట్లు శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి పై
వచ్చిన శతకాల్లో ఇప్పటికిది విశిష్టమైన కృతి.

కవి చక్కటి భావుకుడు అనడానికి ఈ పద్యాన్ని ఉదాహరించ
వచ్చు. ఆ నెల వంక తాను శిరమందల రారగ చూచియున్ ప్రభూ
ఆనక నాగ భూషవిటులా పెను వక్షము నాశ్రయింపని న్నానజాత
భర్తవని అంటేని.....

ఈ భావం ఎంతో మనోహరంగా ఉంది.

అలా అంటే లక్ష్మీదేవి ఊరుకుంటుందా ?

చిరునవ్వు సవ్వించి - పొరపాటని.

శివుడికి పాము అలంకారమైంది. విష్ణువుకు
పాన్మయింది. కవిభ్రమ పడ్డాడు. కాన లక్ష్మీ
ఆభ్రమను తొలగించింది. శర్మగారు ఈ పద్యంలో
ప్రయోగించిన భ్రాంతిమదలంకారం....

‘శివ కేశవులకు భేదమా

సుజ్ఞాన వంతులకు వాదమా !

అన్న వేదాంత తత్వంలోని శివ కేశవాద్వైతాన్ని
ప్రతి పాదించింది.

రత్న శర్మగారు కవిరత్నమై

రత్నాలు పొదిగి శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికి

అందించిన రత్నపతకం - ఈ శతకం.

24-6-2000

మార్కాపురం,

“విద్యా విశారద”, “సాహిత్య సరస్వతి”

కన్నె కంటి రాజమల్లాచారి.

M.A., Ph.D.

రీడర్, తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు,

యస్. వి. కె. పి. కళాశాల,

మార్కాపురం - 523 316.

ప్రకాశం జిల్లా.

శ్రీ వేంకటేశ్వర శతకం

ఉ॥ శ్రీపతి వేంకటేశుడయి, శేషుడు పన్నుగ శేషశైలమై,
ఆ పరమాత్ము భార్యయగు నాసిరి తానలమేలు మంగయై,
తాపసముఖ్యులా వెనుక తక్కిన దేవతలెల్ల వెంటరా
కాపుర ముంటి రద్రీపయి, కారణ జన్ముడ! వేంకటేశ్వరా! (1)

ఉ॥ బారులు తీర్చినట్టి ఘన పర్వత పంక్తుల వంపు సొంపులన్
సారము గల్గినట్టి కడు చక్కని లోయలతోడ, రమ్యమౌ
భూరుహ కోటి తోడ, మరి భూరి సరస్సులతో, సుమాళితో
నీ రమణీయ ధామమిల నిత్యము భాసిలు వేంకటేశ్వరా! (2)

ఉ॥ సప్తనగాళి శేషుని నిసర్గ ఫణాళిగ నొప్పి నీ సము
ద్ధీప్త గృహంగణమ్ము పలుదేవ గణాదులకున్ నివాసమై
ఆప్త జనాళి కెల్లరకు నా యమరావతి తిర్పతింబలెన్
ప్రాప్తమయెంగదే! సకల పాప వినాశక! వేంకటేశ్వరా! (3)

ఉ॥ పన్నుగ నాశ్రయంబిది విపన్నులకెల్లను, ముక్తి మార్గమౌ
సన్నత భక్త కోటికిని, సత్కవి వర్ణన కాట పట్టగున్
తిన్నగ పాపముల్ తొలగు తెన్నగు నీదు నగంబు లేడు నీ
కన్నను మాకు దిక్కెవరు కావగ రాగదె! వేంకటేశ్వరా! (4)

ఉ॥ అంబర చుంబితాలయము లంజలి యొగ్గుచు మిన్నుసోకు మో
దంబున తొండమాను డీల దబ్బున తా నమరంగ సేయ లో
కంబులు మెచ్చ నిల్చితివి కమ్మగ పుష్కరణీ తటిన్ ప్రమో
దంబున, తొండమాను డీల ధన్యుడు చూడగ, వేంకటేశ్వర! (5)

ఉ॥ కొండలమీద నిల్చి తగ కొల్పెడి భక్త జనాళి కంతకున్
మెండుగ దర్శనం బొసగి మేలగు సంపదలిచ్చి యేలుచున్
నిండు మనంబునన్ జగతి నిల్పుచు, సాకుచు రక్షసేయు నీ
దండి తనంబు రమ్యము కదా! ప్రియదైవమ! వేంకటేశ్వరా! (6)

ఉ॥ తామర పూలు కల్గ నిది ధారుణి యొప్పెను పుష్కరాద్రిగా,
స్వామి నృసింహుడై నిలువ చక్కగ సింహనగంబుగాను, చిం
తామణి యంచు కోర్కులను తప్పక తీర్చుట చేత పిల్చిరి
నామము లన్నగంబును ఘనమ్ముగ శ్రీహరి! వేంకటేశ్వరా! (7)

ఉ॥ జ్ఞాన నగంబటం చని రనాదిగ తెల్వి యొసంగుటన్, సదా
శ్రీనిలయంబు గావునను శ్రీగిరి పేరును పొందె, సామియున్
తానిట శ్రీనివాసుడయి దర్శనమిచ్చుట నీ నగంబు ని
ట్లానక శ్రీనివాసగిరి యా టిరి భక్తులు వేంకటేశ్వరా! (8)

ఉ॥ పుష్కరిణీ జలమ్ము ఘన పుణ్య భరమ్మును పాపహారియున్
పుష్కలమైన సంతనము భూరి విభూతియు కల్లు మున్గినన్
నిమ్మలు పొంత రంగమగు నీరజలోచన! ఇన్నియేల! ఈ
పుష్కరిణీ జలమ్ము కడుపూత చరిత్రమ! వేంకటేశ్వరా! (9)

ఉ॥ పూత చరిత్ర గంగవలె పున్నెపు రాశియు పూజ్య తీర్థమున్
చేతమునొప్ప సామి కది చెన్నగు క్రీడల కాలవాలమున్
హేతువు రాజ్యలక్ష్మికి, సుహృజ్జన కోటికి మోక్షదాయి యున్
జాతికి నెల్ల పుష్కరిణి సర్వ మొసంగెడు వేంకటేశ్వరా! (10)

ఉ॥ అగతి నాడటన్ పరిభవానల తప్తమతిన్, రమాసతిన్
వేగవికుంఠ భామమును వీడిన దానిని దుఃఖితుండవై
బాగుగనంతటన్వేదకి వారిజనేత్రను గానలేక నీ
వీ గతి కొండనుంటి వట యీ ప్రజభాగ్యము వేంకటేశ్వరా! (11)

ఉ॥ వెన్నలు చల్లులుం గుడిచి, విశ్వము నోటను చూపి నీవు నా
యన్నుల మిన్నకున్ సుగతులంతగ నిచ్చిన చాలనట్టి యా
అన్నుల మిన్నెయే వకుళ యైనిను వీడక, చేరియుండెడిన్
ఇన్నగ పుణ్యలీల లిటు లెన్నని యెన్నుదు వేంకటేశ్వరా! (12)

ఉ॥ మస్తకమందు నా జట లుమాధవు కైవడి యొప్పి, చక్రమున్
హస్తమునందు దాల్చి హరియంశగ తోచితి వింతలో కడున్
విస్తగు, రుద్రుడైతే! హరివేయగుదో! అననేల యిద్దరన్
వాస్తవ మొక్క రూపమున వాసిగ కంటిని వేంకటేశ్వరా! (13)

ఉ॥ ఆనెలవంక తాను శిరమందలరారగ చూచియున్ ప్రభూ!
అనక నాగభూషలిటులా పెనువక్షము నాశ్రయింప ని
న్నానగ జాత భర్త వని అంటిని, అంతలో వక్షమందు ల
క్ష్మీ నగుమోము గాంచితిని కేశవ! శ్రీయుత వేంకటేశ్వరా! (14)

ఉ॥ భూమిని మర్త్యులెల్లరు ముముక్షువులై నినుచేరి నెమ్మదిన్
నీ మహిమా సహస్రములు నిండుగ సంస్తుతి సేయు చుండగన్
నీమది సంతసింప తగ నీ కరుణాయుత వీక్షణంబులన్
కామితకోటి తీర్చి మము కాచెడి దైవమ! వేంకటేశ్వరా! (15)

ఉ॥ ఆత్మయదొక్కటే అరయ నాకృతులెల్ల ననంతముల్, సదా
ఆత్మవిదుల్ వచింతురిటు లచ్చెరు వొందగ నేలనో, విశు
ద్ధాత్మను నమ్మినన్ మొదట దైవమ దొక్కటే పెక్కు నామముల్
ఆత్మనెరుంగరైరి మనుజాధము లక్కట! వేంకటేశ్వరా! (16)

ఉ॥ నొవ్వడు పాంచభౌతిక తనూ విభవంబది నిత్యమంచు, తా
 క్రొవ్వును సంపదల్లుగ, గొప్ప మదాంధు డగున్, గణింపడున్
 నవ్వుచు గేలిసేయు ఘన నాస్తికుడౌచును, దాని పిమ్మటన్
 నెవ్వగ కల్గినన్ కలఁగి నీదరి చేరును వేంకటేశ్వరా! (17)

ఉ॥ ఆదియు నంతమౌనెవరు? ఆత్మయు నాపరమాత్మ యెవ్వరో!
 మేదిని నిండి యెల్లెడల మించిన కాంతి వెలుంగు నెవ్వరో!
 పాదగు నెవ్వరీ మహికి ప్రాపొనరింపగ నట్టి పాపహా
 రీ! దనుజారి! శ్రీకర! హరీ! కయిమోడ్చెద వేంకటేశ్వరా! (18)

ఉ॥ స్వామివి నీవు నెట్లెరుక సానివిగా తిరుగాడితే భువిన్
 తామర సాక్షికై పడిన తామర తంపర లైన పాట్లు క
 ట్టా! మరి యక్కజంబగును డంబములేలనో ఇంక దేవరా!
 తామును మావలెన్ నడిచి తప్పలనెంచకు వేంకటేశ్వరా! (19)

ఉ॥ తప్పిది యంచునిన్ననుట తప్పగు నెట్లన జన్మజన్మలన్
 తప్పని జంట మీరు తగధర్మము కాచెడి నాది దైవమై
 మెప్పును పొందితీవు పరమేశ్వర! పెద్దవు, కాన ఒప్పుగున్,
 తప్పుకు నొప్పు కీవెగతి దైవమ! శ్రీయుత వేంకటేశ్వరా! (20)

ఉ॥ గంగయు గౌరియున్ గరళకంతుని కిద్దరు భార్యలయ్యె, నా
డంగన లింపుగా పలువురయ్యెను చక్కని నల్లనయ్యకున్
మంగయు పద్మ నీసతులు మాయురె! దేవతలిట్లు సేయుటా?
అంగన లిద్దరౌట తగదందుము మేమిట వేంకటేశ్వరా! (21)

ఉ॥ భక్తిగ నిన్ను గొల్చి పలుభంగుల జోగి తిరింగి కొండకున్
ముక్తిని కోరివచ్చి తగమెక్కులు తీర్చియు వేడ్కతో యథా
శక్తి నుపాయనంబులను చక్కగ నర్చణ సేయుచున్ భవ
దృక్తులు నిన్ తలంచి భవబంధము దాటరె వేంకటేశ్వరా! (22)

ఉ॥ కొందరు భూరి భూతి నిడి గొప్పగ నర్చన సేయు భక్తు లిం
కొందరు పెంచి నట్టి నెఱి కొప్పులు కుప్పగనిచ్చు భక్తు లిం
కొందరు పుణ్యతీర్థములు కోరిక తీరగ చూచు భక్తు లి
ట్లందరు నిన్ను చేరుదురు నార్తుల కావర! వేంకటేశ్వరా! (23)

ఉ॥ ఒక్కడు హంతకుండు, మరియొక్కడు చెప్పగరాని దొంగ, వే
రొక్కడు దుష్టుడౌ నరయ, నొక్కొక డొక్కొక తీరు నుండియున్
పెక్కులు కష్టముల్ కలుగ పెద్దగ దుఃఖముపొంది దీనతన్
అక్కజమై నినుంగొలుతు రంచు నెఱుంగవె! వేంకటేశ్వరా! (24)

ఉ॥ వేంకట నాయకుండలచి వేదన సర్వము విన్నవించినన్
సంకటముల్ తొలంగు ఘన సౌఖ్యములుం గలుగున్ నిజంబుగన్
శంకలు తీరు పాపములు చప్పున బాయును వేనవేలు ని
ట్టింక శుభంబు లెన్నోయగు నేర్పడ జూచిన వేంకటేశ్వరా! (25)

ఉ॥ గుండెల నిండుగ న్నిలిపి గుంపుగ గొంతులు కల్పి కీర్తనల్
మెండుగ సేసినన్ పొసగ మేలగు నంచును, నీదురూపమున్
దండిగ కాంచినన్ సకల తాపములుందగ తీరునంచు నీ
అండను చేరి యుంటిమి దయంగనుమా మము వేంకటేశ్వరా! (26)

ఉ॥ నీ మహిమల్లడున్ వినియు నీ దగు రూపము చూడగోరి తా
మా మత మీ మతంబనక అచ్చుగ సీమలనుండి కూడ నీ
ధామము వేడ్క చేరుదురు తామసమింతయు లేకయున్ తమ
సామివి నీవటంచు నిను చక్కగ మ్రొక్కగ వేంకటేశ్వరా! (27)

ఉ॥ మూడగు నామముల్ నొసట ముచ్చట తీర్చియు శంఖ చక్రముల్
వేడుక చేతులం దొడిగి విందొనరించెడి రూపు రేఖతో
ఏడగు కొండలన్నిలిచి ఈగతి మండన మండి తుండవై
తాడిత పీడిత జనుల దైవమ వైతివి వేంకటేశ్వరా! (28)

ఉ॥ శైవమో! వైష్ణవంబో! యను చప్పటి వాదము లెల్ల శుష్కముల్
 దైవము దొక్కటే మరియు తామర తంపరలై జనించు పే
 ళో! వగచే కలంగి ఎదలో కదలాడు సహస్ర నామముల్
 కావున విట్లు పిల్చినను కావగ రావయ! వేంకటేశ్వరా! (29)

ఉ॥ ఎంతటి వృక్ష రాజమున కెన్నగ నంతటి గొలియొను కొం
 డంతగ నున్న దైవమున కంతటి పత్రినొసంగలేము మా
 చెంతను లేని సంపదకు చేతులు జొపగ నెంచకుండ మా
 స్వాంతములందు భక్తిగని చల్లగ జూడము వేంకటేశ్వరా! (30)

ఉ॥ ఈనిరుపేద భక్త జనులీచ్చెడి పుష్పమో! పండో! పత్రమో!
 కానుకగా ముదంబునను గైకొని మాకు నొసంగు మింక డెం
 దాన చెలంగు భక్తియది తావిని వీడని పూవువోలె నీ
 పై నిరతమ్ము నిల్పగ నుపాయము నొక్కటి వేంకటేశ్వరా! (31)

ఉ॥ సంపదయున్న వాడె యిల సామియటన్నను నిన్నుమించు నే
 సంపద నెంతవాడు మరి చక్కదనమ్ము కలట్టి వాడె పో
 యిరిపుగ నాధుడన్నను మరెవ్వరి కందును నిన్ను మించెడున్
 నాంపుల నింపు గూర్చుకడు సుందర దైవము! వేంకటేశ్వరా! (32)

ఉ॥ నీ కొసగంగ నెంచిన యనేకము లప్పటి కప్పు కూడకో,
లేక యొకింత చీలదియు లేకనా! ఏమరపాటు కల్గియో
నీకు నొసంగ కుండినను నేర్చున మొక్కులు గుంజు నంద్రునిన్
లోకులు వడ్డికాసుకొను లోకపతి! ప్రభు! వేంకటేశ్వరా! (33)

ఉ॥ ముక్తికి త్రోవగా దలచి మున్నిల నన్నమయార్యుడెంతయున్
భక్తితో కొండజేరి తన బాల్యమునన్ నిను గాంచి యంతనా
సక్తిగ వేల కీర్తనల సంస్తుతి సేసియు తా తరింపడే
భక్తిని పాదుకొల్పుటకు బాల్యము బంధమే! వేంకటేశ్వరా! (34)

ఉ॥ ఒక్కని రాక్షసాధముని యుక్కడగింపగ నాడు భూమిపై
నొక్కొక రూపమెత్తి తివి ఓర్చున దైవమ! నేడు ధారుణిన్
పెక్కురు రాక్షసుల్ కలిగి పృథ్విని శాంతి హరింపచేయనీ
వెక్కడ నుంటి వయ్య కడు నేమరపాటున వేంకటేశ్వరా! (35)

ఉ॥ సుందర రూపముం గనిన చూడ్కులు చూడ్కులు దేవదేవ! గో
విందుని నెమ్మదిన్ పొసగ వేడెడి జిహ్వాలు జిహ్వలంచు నే
నందు నటన్న మున్ననడె యా కవి పోతన భక్తి తోడుతన్
పొందుగ పల్కనేది గతి ప్రోది యొనర్చుము వేంకటేశ్వరా! (36)

ఉ॥ చెప్పుల కాళ్ళతో నధివసించెదొ శేషుని కొండనో కవీ!
తప్పిది, శేషు డెవ్వరని? దైవము కాదొకొ! అంచుపల్కుచున్
అప్పుడు పెట్టెనమ్మ మధురాన్నము లింపుగ నన్నమయ్యకున్
చెప్పగ వచ్చునట్టి కవి, శ్రేష్టుడు నిక్కము వేంకటేశ్వరా! (37)

ఉ॥ భర్త గతించె బాల్యమున పట్టగ లేని విషాదమందు భూ
భర్తను నిన్ను నమ్మి మది ప్రార్థన సేయగ కొండ చేరినన్
ఆర్తుల కాచునట్టి భవదంఘ్రి యుగంబుల చెంత వేంగమన్
హర్తవటంచు నర్చకుల టారడివెట్టరె! వేంకటేశ్వరా! (38)

ఉ॥ బాల వితంతు వీవనుచు బంధువు లెల్లరు వేంగమాంబికన్
బేలను పట్టి ముండనము వేగనొనర్చె బలంబు మీరగా
ఆలయమందు నిల్చి శుచియై కొలనందున చేరి ముస్లిసన్
బేలకు వెంట్రుకల్ మొలిచె పెద్దగ నీదయ వేంకటేశ్వరా! (39)

ఉ॥ నీ తిరు పాద పద్మముల నెమ్మిగ నెమ్మది కొల్వ గోరుచున్
తా తిరుచార్ణము న్నుడుట దాల్చి యటన్ వరదయ్య నిల్చి దే
వా! తెర తీయ రావె! యని పాడిన యంత తొలంగె చిత్రమై
ఆ తెర, నీ యనుగ్రహమె యంతయు కాదొకొ, వేంకటేశ్వరా! (40)

ఉ॥ సుందర రూపమున్ కలను చూచిన మీదట నన్నమయ్య నీ
అందము చందమున్ పదములందున బంధన సేసె, కండ్లకున్
విందొనరించు దివ్యమగు వేలుపు పెద్దవు నీదు రూపమున్
పొందుగ కాంచినట్టి కవి పుణ్యుడు నిక్కము! వేంకటేశ్వరా! (41)

ఉ॥ భూతియు భూపతి త్వమును పోయిన శంఖుణ చక్రవర్తి యున్
నాతిని వెంట పెట్టుకొని నాడును వీడి మహాటవీ స్థలిన్
రాతిరి విశ్రమించి యభిరామగుణుంగని తీర్థమందు సం
ప్రీతి మునింగి నంగలిగె వెండియు రాజ్యము వేంకటేశ్వరా! (42)

ఉ॥ తారకు చంపిన్ పిదప తానుగ పాపవిముక్తికై కడున్
నేరుగ నీదు కొండకును నేగి యటన్నొక ధార చెంగటన్
ధీరత షణ్ముఖుండు కడు తీవ్రముగా తప మాచరింప నా
ధార కుమార ధారయయి ధారుణి యొప్పెను వేంకటేశ్వరా! (43)

ఉ॥ వేద పురాణ శాస్త్రములు వీనుల విందుగ నాలకించిరో
ఆదిని నిష్ఠగా జపతపాదులొనర్చిరో ! లేదె ! యే గతిన్
పాదములంటిరో పరమభక్తులు భీముడు నా తమాల్నియున్
మోదముతో భుజించితివి మోక్షమునిచ్చుచు వేంకటేశ్వరా ! (44)

ఉ॥ స్వామి ! భవాంబు ధిన్మునిగి సంకట కోటికి నోర్చి వృద్ధునై
 యీ మహినిన్ను గూర్చి నుతియింపుచునుంటిని కొవ్వుమంచునిన్
 తామన సారపిల్వనొక ధారదరిన్ నిలుచుండ జేయ నా
 డా ముది వగ్గు బాపడును యౌవనుడయ్యెనె! వేంకటేశ్వరా ! (45)

ఉ॥ ముప్పది రెండు వేల పదముల్ కడు రమ్యముగా రచింపగా
 నిప్పుడు లభ్యమయ్యెను పదే నగు వేలు, పఠింప నాపయిన్
 చెప్పుమటంచు రాజడిగె చెప్పననెంగవి యన్నమయ్య బల్
 తప్పిది భూపతుల్ కవుల దండన సేతురె! వేంకటేశ్వరా! (46)

ఉ॥ కల్గిన భక్తి తీవ్రతను కల్పన సేసె ననేక కీర్తనల్
 కల్గిన తృప్తిచే మరల కల్పన సేయుమనంటి వీవు నీ
 వల్గిన లోకముల్ నిలువవంచు నెఱింగిన యన్నమయ్య ని
 న్నల్లగ నీయడున్ పిలువనాఁ యని పల్కెడి వేంకటేశ్వరా! (47)

ఉ॥ ఏ యువతీలలామ పలు యిక్కటు లోర్చెనొ తొల్లి సీతకై
 ఆయమ పద్మయైజగతియందు జనింపగ గాంచి యెంతయున్
 న్యాయము సేయనెంచి మును ఆమె కొసంగిన కోర్కె తీర్చగా
 హాయిగ పెండ్లి యాడితివి, అర్తజనావన, వేంకటేశ్వరా! (48)

ఉ॥ గొప్పగ నాలయమ్ము కటి కూర్చితి నీకని గర్వమొందెడున్
చెప్పును స్వర్త పుష్పముల సేవలసే యుదునంచు నెంతయున్
ఒప్పుడు నన్య భక్తులను ఉక్కడగింపగ తొండమానుకున్
గొప్పగ చేసి చూపితివి కుమ్మరి భీముని వేంకటేశ్వరా! (49)

ఉ॥ న్యాసము నుంచినట్టి తన ఆలును బిడ్డల నిమ్మటన్న వి
శ్వాసము కల్గ కూర్మనకు చయ్యన బల్కిన తొండమానుడా
దోసము నీకు చెప్పుకొనె దోషము భక్తున కంటరాదటం
చా సుతులన్పు తిన్ బ్రతుకునట్లొనరించితె ! వేంకటేశ్వరా! (50)

ఉ॥ ధాతనుడా గురించి యొకదైత్యుడు సోమక నామధేయుడున్
ఘాతుక కృత్యమంచు వెనుకొడక వేదములెల్ల దోచె నా
డాతని మత్స్యమూర్తి వయి అంతకు సన్నిధికంపి వేదముల్
ధాత కొసంగి తీవు ఘనదైవమః శ్రీకర! వేంకటేశ్వరా! (51)

ఉ॥ భూమిని చాప చుట్టగను పూర్వము చుట్టి హిరణ్య నేత్రుడున్
బాములు పెక్కు వెట్టకని వానిని చంప వరాహమూర్తివై
భూమిని జన్మమొంది యల భూసతి నింపుగ నుద్ధరించినన్
మేమవి చెప్పుకొంచు నినుమెచ్చుచునుందుము వేంకటేశ్వరా! (52)

ఉ॥ దైత్యులు వేల్పులు గడలి త్రచ్చెడినప్పుడు మందరాది నా
 చిక్కు విభుండు కూర్మమయి తేజము నొప్పుచు మోసె ముప్పునన్
 సత్యము లోక రక్షణకు చాలిన నాథుడ వీవటంచు నిన్
 నిత్యము మేము కొల్తుమయ నెమ్మనమందున వేంకటేశ్వరా! (53)

ఉ॥ దానవ చక్రవర్తి బలి దాన గుణైక సుశీలు డా గతిన్
 తానమరావతిం గెలిచి దాని వతింగడు కష్టపెట్టినన్
 జానుగ వామనుండవయి జన్మము నొందియు నాడు వీకమై
 అన్యప శేఖరుం దునిమినట్టి ప్రభుండవు వేంకటేశ్వరా! (54)

ఉ॥ పుట్టిన నాటి నుండి తనపుత్రుడు శ్రీహరి నామకీర్తనల్
 గట్టిగ వలై వేయగని కంపరమెత్త హిరణ్య కశ్యపుం
 డట్టుల హింసవెట్ట ప్రభు! యప్పు వెసన్ నరకేసరాకృతిన్
 ముట్టి వధించి మించితివి పూర్వము శ్రీహరి! వేంకటేశ్వరా! (55)

ఉ॥ విల్లును పెళ్ళునన్ విరిచి విశ్రుత కీర్తిని జానకీసతిన్
 ఉల్లము సంతసిల్ల సురలోపుగ భూసురులెల్ల మెచ్చగాన్
 చల్లగ పెండ్లి యాడితివచంచల విక్రమ నిర్మితారివై
 అల్లన రావణుం దునిమినట్టి విభుండవు వేంకటేశ్వరా! (56)

ఉ॥ ధర్మము నుద్ధరింపగను ధారుణి కృష్ణుడవై జనించి తా
 కర్మ రహస్యముండెలిపి కర్రచి, చూపియు విశ్వరూపమున్
 పేర్చిని కౌరవాధముల పీచ మడంగగ చేసినాడవే?
 ధర్మము రూపుగొన్న హరి! దానవ మర్థన వేంకటేశ్వరా! (57)

ఉ॥ నాడనసూయ పుత్రు కరుణన్వరముల్గొని కార్తవీర్యుడున్
 పీడలు పెక్కినర్చినను పృథ్విని మార్కెను వారె తక్కితా
 పాడి దొరంగి ధేనువును బల్మిని గైకొని పోవ నుగ్రమై
 నాడట గొడ్డలిన్ కరమునందగ బూనితే! వేంకటేశ్వరా! (58)

ఉ॥ కూటికి గుడ్డకున్ చెడిన కోట్ల జనంబుల పొట్టు చూచియున్
 కాటికి కాళ్ళు చాపి బహుకాలము రొమ్మల బడ్డ వారలన్
 మాటికి చూచియున్ కరగి మానుగ గౌతమ బుద్ధ రూపమై
 మేటి మతంబు చూపితివి మేలగునంచును వేంకటేశ్వరా! (59)

ఉ॥ దుష్టుల సంహరింపగను దోర్బల మొప్పుగ ఖడగమూని సం
 తుష్టిగ సజ్జనుల్ బ్రతుక త్రోవను చూపుచు కల్మిరూపమై
 కష్టము లెల్ల వాటివి కారణ జన్ముడ! ధర్మ తేజమున్
 పుష్టిగ నిల్పినట్టి ప్రభు! బ్రోవగ రావయ! వేంకటేశ్వరా! (60)

ఉ॥ చిన్న తనాన గోపికల చీరలు దోచిన వన్నె కాడవో
వన్నెల చిన్నెలం గులుకు వారిజనేత్రల చెట్టపట్టి తో
వెన్నలు దోచి లేదనుచు వీనుల విందుగ పల్కితో ప్రభూ!
మున్నిల గోపకుండవయి పుట్టి జగన్నుత! వేంకటేశ్వరా! (61)

ఉ॥ అన్యుల నేనెఱుంగ ప్రభు! అంతట నిండిన నిన్ను తప్ప రా
జన్యుల సేవరోయు కవి చంద్రుల కైవడి చిన్నబిడ్డనై
స్తన్యము గ్రోలుటాదె మరి చక్కగ నీమహి సంచరించు దా
కన్య మెఱుంగనట్టి మది నర్చన సేతును వేంకటేశ్వరా! (62)

ఉ॥ కొండల రాయు డండయయి కోర్కెల నేడైర తీర్చుచుండ మా
కుండునె పాట్లు, నీదు నయనోత్పల యుగ్మము మాపయిం గృప
న్నిండుగ జూప పాపము లనేకము లంటునె! మా మనంబులన్
మెండుగ సేవ చేతుమిటు మెచ్చుచు నెప్పుడు వేంకటేశ్వరా! (63)

ఉ॥ ఎవ్వని ధామమీ జగతి నెన్నగ నన్నిట నగ్రగణ్యమౌ
ఎవ్వని నామమున్ పొసగ నెల్లరు కీర్తనలట్లానర్తురో
ఎవ్వని రూపమున్నరులు నేర్పడ చూడగ నుత్సహింతురో
అవ్వన జాక్షు నట్టి నిను నర్చన సేతును వేంకటేశ్వరా! (64)

ఉ॥ నీ నయన ద్వయంబు గన నిర్మల దృష్టి కలుంగుమాకు నీ
యానన దర్శనంబు సకలాత్త జ్ఞానావళి చూచినంత యో
మా నుదుట న్యెలుంగు ఘన మాన్యపు నామములా విధాత, మున్
మా నొసటన్ రచించిన రమాన్విత రేఖలు వేంకటేశ్వరా! (65)

ఉ॥ నిన్నతి భక్తి గొల్చి తగ నిల్చిరి నీదగు కంఠ సీమయం
దున్న లతాంత దామమటు లున్నతులై స్ఫుట కీర్తిమంతులై
మున్ను వెలింగినట్టి కవి పుంగవులన్న మయాదు లెల్లరున్
నన్నును చేరనిమ్ము విరినై నిను శ్రీపతి వేంకటేశ్వరా! (66)

ఉ॥ దొంగ యొకండు భూతికల దొడ్డ గృహస్తు యొకండు పూజసే
యంగ మనోంతరస్థమగు నంచిత భావ విదుండవై తగన్
దొంగనె మార్తువో ఘనత ధూర్తుని మెచ్చి గృహస్తు నేతువో
తుంగ నగాధివాస! ప్రభు! దోయిలి దేకొను వేంకటేశ్వరా! (67)

ఉ॥ నేమము తప్పి దేవళము నేర్చుగ జొచ్చి కడున్ ధనాస్థచే
హేమ విభూషణావళిని హీనమనస్కులు తస్కరించుటల్
స్యాముల నిస్సహాయతయు చాలగ విన్న జనాళి మూఢులై
స్యామియె మిథ్యయంచనిరి సప్తగిరీశ్వర! వేంకటేశ్వరా! (68)

ఉ॥ నీ మహిమా సహస్రములు నేడు కలిన్ కనరాక యుండుటన్
ఈ మహి నుద్భవించెను గదే! ఘన నాస్తిక సంఘముల్ భళీ!
తామెరుగంగ జాలరుగ దైవము, నన్నియు ప్రాణవాయువై
ధామము నుంట సప్తగిరి ధామ! ప్రభూత్తమ!వేంకటేశ్వరా! (69)

ఉ॥ చేసిన గొప్ప యెల్ల తమ చేతి దయంచు నహంకరించుచున్
చేసిన తప్పులెల్ల తమ చేతుల లొచ్చులుగా తలంచుచున్
ధ్యాస'ను నొక్కచో నిలిపి తాగుణ దోషము లెంచి పొందు నా
యాసము సర్వ మీశ్వర మయమ్మని నేరక వేంకటేశ్వరా! (70)

ఉ॥ చేతను శంఖుదాల్చి యొక చేతను చక్రము పూని యింక డా
చేతితో మోక్షమిచ్చుచు, ఇసీ యని రోయు భవాబ్ధిలోతు నో
చేతితో చూపుతున్న తవ చిన్మయ రూపము చూచినన్ కలిన్
పాతక ముల్మొలంగును శుభంబులు కల్గును వేంకటేశ్వరా! (71)

ఉ॥ పావన పాప నాశమున ప్రాప్తము మేరకు మున్నులాడి ఆ
ర్తావన రక్షకుండవని ఆపదమొక్కుల వాడవంచు భ
క్తావళి పాలిటం దొరికె కల్ప మహీజముగా నటంచు సం
భావన చేసి కొండకయి పర్వులు పెట్టరె!వేంకటేశ్వరా! (72)

ఉ॥ పిల్లలు పాపలంచనక వృద్ధుల నింతుల చూడకుండ నా
యల్లరి మూకలుం బెను యహంకృతి చేసెడి ఘోరకృత్యముల్
చల్లిన రక్తధారలil జాతికి భీతిని గొల్పుచుండె భీ
తిల్లిన యంతరంగముల దేర్చగ రావయ!వేంకటేశ్వరా! (73)

ఉ॥ నాదు మతమ్ము మేటి మరి నాదు కులమ్మొఘనంబుగా సదా
వాదన చేసి వెండియు నవారిత హింస చెలంగ మానవుల్
మేదిని శాంతినేపగ నమేయ పరాక్రమమవ్వు చూపుటన్
వేదన పొందు చుంటి మిక వేగమ రావయ వేంకటేశ్వరా! (74)

ఉ॥ ఏ చరణార విందమది యేర్పడ గంగకు జన్మహేతువో
ఆచరణార విందమె యహల్యకు శాప విముక్తి కారకం
బా చరణార విందమరయన్ బలిపీచమడంచె నింక ఆ
నీ చరణంబె రక్షయగు నిత్యము మాకును వేంకటేశ్వరా! (75)

ఉ॥ ధారుణి వేంకటేశు సమదైవ మొకండిక లేడు పొల్పుగన్
ధారుణి వేంకటాద్రి సమధామ మొకండిక లేడు చూడగన్
సారెకు నిన్ను చేరు జనసంద్రము భావనలిట్లు సేసి నిన్
చేరుదు రయ్య వారి ఘనసేవను పొందుము వేంకటేశ్వరా! (76)

ఉ॥ మొన్నటు మంగతో చలిచి మోహము రేపిన ఊసులేమిటో
నిన్నటు పద్మతో సరస నిర్మల పూర్ణ సరాగమే మొకో
చిన్నగ యిద్దరాండ్ర వల చిక్కి వగన్ శిలవైతివే ప్రభూ!
నిన్నని ఏమి లాభమిక నేరము లెంచవు వేంకటేశ్వరా! (77)

ఉ॥ ఏ పని చేయగా నయిన ఏర్పడ దైవ కటాక్షమే వలెన్
చేపకు నీట నీదుటకు చేవను ఎవ్వరొసంగిరో కనన్
ఏవుగ పక్షికిన్నెగుర నెవ్వరు నేర్పిరి ధారుణిన్, సదా
అపతి వీవుగా దలచి ఆశ్రయమడ్గితి వేంకటేశ్వరా! (78)

ఉ॥ నీదు వివాహ వేడుకకు నీవు కుబేరుని చెంత నప్పుగా
నా దివసంబునం గొనిన యర్థము సర్వము వడ్డీతో సహా
లేదన కిచ్చుచున్ జనుల లేమికి నప్పును మాట చూపి ఈ
మేదిని కింత మేలిడిన మేటివి శ్రీకర! వేంకటేశ్వరా! (79)

ఉ॥ మానవ జన్మమెత్తి తగ మానవ జీవన పద్ధతిన్ సదా
న్యూనత చూపకుండగ వినూత్నత నుండిన నీకు నక్కటా!
ఆనక నన్యులట్లు పెనునప్పును, వడ్డీయు, కోర్టు సాక్ష్యముల్
మానుప రానివయ్యెనిట మాయని మచ్చగ వేంకటేశ్వరా! (80)

ఉ॥ భక్తుని హృత్ప రోదుహము పాయని వాసము గాగనుండి ఆ
సక్తిగ నీదు నామముల సంస్తుతి సేసెడి నాల్కలన్ యధా
శక్తిగ నిల్చి భక్తులకు చక్కని మేలొన గూర్చు టొక్కటే
యుక్తముగా తలంచెదవో! యోగి వతంసమ! వేంకటేశ్వరా! (81)

ఉ॥ పాయక లోక బాంధవుడు భానుడు తేజ మొసంగు నెట్లు తా
మాయని వెన్నెలెట్లా సగు మానవ జాతికి చంద్రుడున్ సదా
ధ్యేయము తప్పకుండ తమదిక్కు తిరుంగు గ్రహంబులెట్లు నీ
సాయము లేక లోకములు చక్కగ నిల్చునె! వేంకటేశ్వరా! (82)

ఉ॥ గొప్పగ పెంచుకొన్న నెఱి కొప్పున ప్రేమను డుల్చి వేసి మా
తప్పిదమున్ క్షమింపు మని ధైన్యముతో తలలొగ్గి నిల్చి ఆ
కొప్పును నీ కొసంగి తమకున్న యహంకృతి పోయి నట్లుగా
నప్పుడెదన్ తలంత్తు కద! ఆర్తజనావన! వేంకటేశ్వరా! (83)

ఉ॥ ఎక్కడ లేరె వేల్పులని యింపుగ పల్కెడి భక్తులెల్ల తా
మెక్కడో దూరభూములకు నేగుట ఏలయటంచు పల్కుచున్
యిక్కటు లేర్పడంగ నీను నెప్పటి యట్టుల సేవ సేయగన్
చక్కగ కొండ చేరుదురు చల్లగ చూడుము వేంకటేశ్వరా! (84)

ఉ॥ నా మది నుద్భవించిన ననంత వినిర్మల భావముల్ కడున్
దామము నేర్చి గూర్చి మెడ దాల్చగ చేసెడి భక్తియున్ సదా
నామముల స్తుతించు కవనాద్భుత శక్తియు నాదు జీవమున్
ఈ మహి నీవె గాక మరియెవ్వరు లేరిక వేంకటేశ్వరా! (85)

ఉ॥ భాగ్యము లెన్ని యున్నను సభాంతర మన్నన లెన్ని పొందినన్
యోగ్యములైన వస్త్రములు యుక్తముగాగ ధరించినన్ సదా
భోగ్య పదార్థమెంతో తగ పొందియు నే విషయాదులందు వై
రాగ్యము లేని వానికిని రాదుగ మోక్షము వేంకటేశ్వరా! (86)

ఉ॥ నిత్యము పొట్ట కూటికయి నీతికి నిల్చి జనుల్ శ్రమించినన్
సత్యము పట్టెడన్న మది సాధ్యము కాకయునుంట వారి దౌ
ర్గత్యము గానుగెద్దుగతి గాడిని తప్పని జీవితాన నౌ
ద్ధత్యము లేదు భక్తి సుమదామము నిమ్మిక వేంకటేశ్వరా! (87)

ఉ॥ కొమ్మల గన్న యమ్మలకు కోరక సంకటముల్ కనంబడున్
ఇమ్మహిచాలకట్నముల నిమ్మని కోరెడి అత్తవారి గొం
తెమ్మల గోర్కె తీర్చి కడు తృప్తి నటించెడి తండ్రులెల్లలో
కమ్మున నిస్సహాయులరు కావగ రావయ! వేంకటేశ్వరా! (88)

ఉ॥ స్వార్థము మించి మానవుడు సారవిహీనపు జీవనములో
అర్థ మొకండు కూర్చుకొని అయ్యది చాలు సతంచు క్రొవ్వునీ
వర్థము కావు వానికిని వాసిగ కీర్తన సేయుటొక్కటే
అర్థుల పాలిటింక పరమార్థము కాదొకొ! వేంకటేశ్వరా! (97)

ఉ॥ లోకము నందు మెల్లగ విలుప్తము లాయెను మంచి చెడ్డలున్
శోకము పెచ్చుమీరెను విశుద్ధపు ధర్మము భ్రష్టమయ్యెడిన్
వ్యాకుల మందె జీవితములందున నమ్మక మంత రించెడున్
తేకువ జారిపోయె కలదేదయ మాపయి వేంకటేశ్వరా! (98)

ఉ॥ ఈ చదువుల్ కడున్ చదివి ఏ పదవుల్ తగ పొందజాల మా
యెన్, చమరింప దేహమది ఎంతగ పాటుపడన్ ఫలంబులే
దే! చనె మంచి రోజులవి, దేశపు రీతిటులుండె, మాదునో
రాచిన దైవమీ వెగద! రాగదె! శ్రీయుత వేంకటేశ్వరా! (99)

ఉ॥ ఉత్సవ వేళ భక్త జనులుల్లము సంతసమంద పాడుచున్,
ఉత్సుకతన్ తిరుంగుచును, నూయల లాగుచు నేగు నిన్నునే
త్రోత్సవ మొప్పగాంచుచును, తోరపు భక్తి సెలంగి యుండెడున్
కుత్సిత భావ దోషములు కోల్పడి నీదయ వేంకటేశ్వరా! (100)

ఉ॥ ఈపుర వీధులన్ సతులనిద్దరతో విహరించు నిన్ను నా
మాపుర మంజుల ధ్యనులు, మాత్సపు కాంతులొసంగు హారముల్
తాపిన కోటి రత్న మహితంబగు మాత్స కిరీట మౌదలన్
ఏపుగ గాంచినన్ ప్రజ కభీష్టము తీరెడు వేంకటేశ్వరా! (101)

ఉ॥ దిక్కుల మ్రోగు కీర్తనలు దివ్యము గావిని దేశ దేశముల్
ఇక్కడ వచ్చి బేరిన విదే తరుణమ్మని నిన్ను చూడగన్
ఎక్కడ పొదువింక విను మియ్యెడ శ్రద్ధగ విన్నపాల్ కడున్
మొక్కిన నెప్పుడియ్యవట ముక్తిని దేవర! వేంకటేశ్వరా! (102)

ఉ॥ తిన్నగ తిండి లేదు తిని త్రేన్యగ, కట్టగ గుడ్డ లేదికన్
చెన్నగు గూడు లేదు మరి చింతలు లేక వసింప మాకిలన్
కన్నవి విన్నవౌ కథలు గాథలు దైర్యము నిచ్చి పంపుటన్
నిన్నిట గొల్వ వచ్చి తిమి నీరజలో చన! వేంకటేశ్వరా! (103)

ఉ॥ కన్నులె! కావు తామరలు గాని, కరమ్ములె! కావు కావు ఆ
చెన్నగు తామరల్ మొలిచె, శ్రీపతి మోమది చంద్రబింబమా!
ఎన్నడు కాదు తామరది, ఇట్లగు, తామరసాక్షులిద్దరున్
అన్నిట నీకు జోడియగు నచ్చవు పోలిక వేంకటేశ్వరా! (104)

ఉ॥ స్వామివి భోగలాలసుడ వైతివి నిచ్చలు ఉత్సవాదులన్
కాముని బోలు మోముపయి కస్తురి పూతల గంధముల్, భళీ!
ఏమని ఏమి లాభమిక నిందర కొండకు పిల్చుకొంటివే
మా మొరలాలకించెదవో! మానెదవో! కదె! వేంకటేశ్వరా! (105)

ఉ॥ భోగము భాగ్యమున్ కలిగి పూజలు పెద్దగ గల్గి ధారుణిన్
నీ గతి ఎవ్వరుండరని నేర్పడ చాటితివింతకున్ భళీ!
మీగడ జుర్రువానికిని మేమిడు గంజి రుచించుటెట్లు? ఓ
భాగవతప్రియా! పరమపావన! శ్రీయుత వేంకటేశ్వరా! (106)

ఉ॥ భవ్యము నీదు నామ మదపార జనావళి ప్రస్తుతింపగన్
దివ్యము నీదు రూపమది దేవగణాదులు పూజసేయగన్
నవ్యము నీదు ధామమదనన్యము సుందర దర్శనీయమున్
సవ్యము నీదు సేవనము సర్వజనాళికి వేంకటేశ్వరా! (107)

ఉ॥ ఆ యలిమేలు మంగకును, ఆసురపూజిత దేవదేవికిన్
ఆ యనురాగ వల్లికిని, ఆ సతి పద్మకు వందనాలివే
ఆ యతిలోక సుందరుని కాయతి పూజిత దేవ దేవుకున్
ఆ యని మేష వంధ్యునకు నంజలిదే కొను, వేంకటేశ్వరా! (108)

శుభం

91. పుట్టినతోడనే శిశువు బోరున నేడువ కుండి నంతనే
పుట్టిమునింగి నట్టు చలమున్ ముఖబింబము చిట్లు వారగా
గొట్టిజలంబు తోడ వసికూనను గొల్లున నేడిపింతు రౌ
పుట్టినయంత నేడువును బోసెదరుగ్గుగ వేంకటేశ్వరా !
92. మరణము జన్మతప్పదని మానస మందున చింతయేల నీ
చరణము లాశ్రయించి నిను నన్నుతి జేయుచు నైక్యమంద నా
నరునకు చావుపుట్టువుల నాశము తథ్యము మానవాళి యీ
వెరవు నెఱుంగ నేరరన వింతయెఱుడగ వేంకటేశ్వరా !
93. వచ్చిననాడు పట్టుకొని వచ్చినవాడు గలండె సంపదల్
చచ్చిన నాడు పట్టుకొని సాగినవాడు గలండె యుర్విలో
వచ్చినవాడు వచ్చినటు వచ్చిన చోటుకి బోవుచుండగా
తుచ్చపు సంపదాళికయి తొట్రిలుటెందుకు వేంకటేశ్వరా !
94. గెలువగ వచ్చు రాజ్యముల గెల్వగవచ్చు విశిష్ట గృద్ధలన్
గెలువగ వచ్చు శత్రువుల గెల్వగవచ్చు సురాధికోటితా
గెలువగ జాలునే నరుడు క్రూర భయంకర మృత్యుదేవతన్
దెలియగ లేడు దీని గన తిర్మల దేవర ! వేంకటేశ్వరా !
95. కాటికి బోవు నాడు తనకాయము కట్టెల గాలునాడు బల్
పాటుల నాలుబిడ్డలకు పాడి దొంగి గడించి నట్టియా
కోటి ధనంబులున్ సుతులు కూరిమి పెండ్లము వెంటవచ్చునే
యేటికి మట్టిలో గలయ నింతటి మక్కువ వేంకటేశ్వరా !

96. చొరబడి రోదసీ కుహర శోధన జేయును మానవుండు తా
దిరుగును నబ్ధి గర్భముల దెల్పును వాని రహస్యమంతటిన్
అరయును భూమిలో గలుగు నద్భుత వింతల నెన్నో తన్నుతా
నరయగ లేడు చిత్తమున నారయ చిత్రము వేంకటేశ్వరా !
97. నడచును గాలిలో నయల నాగకులాంతకు రీతి నేర్పుమై
నడవగ నేర్చు నీటిపయి నావవిధమ్మున శాస్త్రవిజ్ఞుడై
నడవడి గల్గి భూమిపయి నాగరికంబుగ మానవుండు తా
నడవగ లేడు చిత్రమిది నారద సన్నత వేంకటేశ్వరా !
98. లక్షకు, లక్షదెచ్చి మరు లక్షకు వడ్డికి వడ్డి గట్టియున్
శిక్షలు గల్గునంచుభయ శీలత లంచము నీకు నిత్తురే
బిక్షకు పాత్రుడైన కడుపేదకు గానును వేయరేమిటో
కక్షను బూని వారియెడ కారులు గూతురు వేంకటేశ్వరా !
99. ధనమును ధాన్యమున్ ధరణి దండిగ సొమ్ములు వాహనమ్ములున్
మణులును మాన్యముల్ మిగుల మానిత కీర్తులు సుప్రతిష్ఠయున్
ఘనముగ నున్న నేమియవి కర్మ వశంబున వీడిపోవగా
క్షణమది జాలు నీదుకృప జాలకయుండిన వేంకటేశ్వరా !
100. బలమును బంధు వర్గమును బాధ్యత గల్గిన మిత్రబృందమున్
కలిమియు శౌర్యదైర్యములు కాలుని గెల్చెడి విక్రమంబునున్
గలిగిన యంతమాత్రమున గామితదాయక నీదుసాయమున్
గలుగక పోయినన్ నరుడు కార్యము పొందునె వేంకటేశ్వరా !
101. వట్టినదెల్ల పైడియగు పైకొని చెప్పిన దెల్లజెల్లు తా
నెట్టి దరిద్రుడై నను మరెంతటి శక్తి విహీనుడైన తా
పుట్టక గ్రుడ్డియైన నిలపొందును వెల్గును నీకృపాబిణి
యట్టి పరాత్పరున్ జగమునందున గానము వేంకటేశ్వరా !

మంగళాష్టకము

1. శరణము సర్వభద్రమును శాంతి ప్రదంబును విశ్వమంతకున్
పరమ సుఖాస్పదంబు భవపాప వినాశమటంచు దెల్పు నీ
వరద కరంబు జూపనల పావని బట్టిన శ్రీవదాలక్ష్మీ
నరసింహ నాభమంగళము సల్పెద గైకొను వేంకటేశ్వరా !
2. కాంచన మాలికా నికర కాంతి సముజ్వల నుందరాంగ నీ
కంచిత నీల రత్నముల హారశుభాకర నీలదేహ ! మా
సంచిత పాప కర్మముల సంహృతి జేసెడు పుణ్యదేహ ! నే
నంచిత దివ్య మంగళము లర్పణ జేసెద వేంకటేశ్వరా !
3. గిరివర సప్తకంబుపయి కిన్నెర కింపురుషాంగనల్ బరా
బరులుగ నృత్యగానములు వాద్యవినోదము లందజేయగా
నరసత పద్మభూసతులు సఖ్యత నీకిరు ప్రక్కలుండనే
గురుతర మంగళారతుల గూర్చెద నీకివె వేంకటేశ్వరా !
4. తిరుమల పైన వుష్కరణి తీర పవిత్ర ప్రదేశమందునన్
సిరిదొరసాని రక్తుడయి శిష్టజనంబులు గొల్చుచుండగా
నరిజన భీషణుండయి యనంత జగంబుల నేలుచున్నయో
హరిహరశక్తి రూప శుభహారతులందుము వేంకటేశ్వరా !
5. జయజయ మంగళంబు లివె జానకి నాధుడు రామమూర్తికిన్
జయజయమంగళంబులివె జాహ్నవి బుట్టిన పాదదోయికిన్
జయజయమంగళంబులివె సర్వమయుండగు విశ్వనేతకున్
జయజయమంగళంబులివె సత్యసముద్ధర వేంకటేశ్వరా !

6. ఒక కరమందు శంఖము మరొక్క కరంబున చక్రరాజ మిం
కొక కరమున్ త్వదీయ చరణోన్నతి దిక్కుని జూపుచున్ద
సకల జగల గాతునను సంజ్ఞమరొక్క కరాన దెల్పుచున్
సుకరముగాగ భక్తులకు సుందర తిర్మల నుండు నట్టియో
సకల గుణాత్మమంగళము సల్పెదగైకొను వేంకటేశ్వరా !
7. మాధవ కేశవా వరద మౌనిజనాంబుధి పూర్ణచంద్ర దా
మోదర నీలదేహ వర మోహనరూప సురేశ సత్య భా
మాధవ రాధికార్ద్ర మయ మానస చోర ఘుకుంద యచ్యుః
శ్రీధర మంగళమ్ములివె జెప్పెద గైకొను వేంకటేశ్వరా !
8. వేకువజామునన్ సకల వేలుపులెల్లరు వేయి రీతులన్
నీకయి సుప్రభాతముల నిర్మల బుద్ధిని సేవజేయగన్
చేకొని వారి సేవలను చెల్వుగ వెల్గెడి విశ్వరూప మౌ
నీ కివె మంగళారతులు నిండుగ నిచ్చెద వేంకటేశ్వరా !

మంగళం

ఓం

తత్సత్.

నేను

తే॥ గీ॥ జనని లక్ష్మణుమ్మ వెంకటస్వామి తండ్రి
పరమపావన వలిగట్ల వంశజుండ
విష్ణు గోత్రమ్మ బుధజన విజ్ఞానయ్యతుడ
పుడమి బూరగ మందనే బుట్టినూరు.

తే॥ గీ॥ స్థిర నివాసము వెంకటగిరి పురమ్మ
మేటి వెలుగోటి రాజుల పాఠశాల
తెలుగు పండితుడను నేను తెలుగుకవిని
సాయికృష్ణుడె యద్యాత్త సద్గురుండు
భారతీయుడ హరికథా భాగవతుడ.